

Forældrehåndbog

Holdning og Handling

Dig og de **ANDRE**

Indhold

Introduktion.....	2
Organisationen bag materialet	3
HOLDNING og HANDLING	4
Til dig som forældre.....	6
Emnerne i undervisningsmaterialet.....	9

Introduktion

Dit barn møder i den kommende tid/de kommende år et undervisningsmateriale- og forløb, som forhåbentlig vil give dit barn en bedre opvækst og trivsel.

Materialet og arbejdsformen vil have størst effekt ved at, du som forældre samarbejder med lærerne om forløbet. Derfor opfordrer vi dig som forældre til aktivt at tage del i de processer, som dit barns lærer, pædagog eller en anden, der vil dit barn det godt, delagtiggør dig i.

Pr. definition er dit barn omgivet af:

- forstående, velmenende, engagerede og altid tilstedeværende forældre
- medmennesker, der kun vil barnets bedste og altid søger en positiv tilgang
- Et offentligt system og et samvær, der tager udgangspunkt i dit barns behov for social velvære og faglig indlæring

Men sådan er vore børns verden uheldigvis ikke. Derfor har vi udarbejdet dette materiale – for at give lærere, pædagoger, børn og forældre et redskab til bedre trivsel.

Vi vil på de næste sider kort gøre rede for rammerne/indholdet og arbejdsformen for et forhåbentligt godt samarbejde til gavn for dit barn, klassen og skolen. Men først vil vi gerne fortælle dig om, hvem der står bag materialet.

Organisationen bag materialet

Bag materialet står organisationen Lions International, der har medlemsorganisationer i de fleste lande i verden.

Lions Quest Danmark, som er en underorganisation, har siden introduktionen i 1975 fremstillet et materiale (Holdning og Handling) som undervisere m.fl. kan bruge og have glæde af i forbindelse med at skabe et godt samvær i klassen eller gruppen og med at give det enkelte barn optimale muligheder for at udvikle sig.

Undervisere o. lign. gennemgår en uddannelse i materialet, som tilgodeser det socialpædagogiske miljø som lærer-/pædagoguddannelsen på seminarierne/UC'erne ikke har med i deres program.

De fleste undervisere m.fl. får en brat opvågning den dag, de første gang står i undervisningssituationen og evt. også senere i karrieren, når de oplever konflikter, mistriivsel eller andre udfordringer blandt børnene. I disse situationer giver uddannelsen i Holdning og Handling bl.a. lærerne nogle kompetencer/redskaber til at tackle disse problemer. Uddannelsen kan også finde sted senere i lærerens karriere.

Fakta

- Lions er en humanitær organisation, der yder hjælp til nødlidende over hele jorden – også lokalt yder man støtte.
- I verden er der 45.000 Lionsklubber/1.3 mill. medlemmer.
- I Danmark er der 314 klubber/7000 medlemmer.
- Lions Quest er en selvstændig organisation under Lions.
- Lions Quest står bag undervisningsmaterialet Holdning og Handling.
- Holdning og Handling er et undervisningsmateriale som lærere og pædagoger kan anvende for at forbedre opvækstmulighederne for børn og unge.

HOLDNING og HANDLING

Kursusmaterialet er opdelt i 3 hoveddele:

For de mindste - indskolingen: Dig og mig og **QVIK**

For 4. – 6. klasse – mellemtrinnet: Hvem er **DU**

For 7. – 9. klasse – udskolingen: Dig og de **ANDRE**

Dette materiale er rettet til børn, der møder materialet Dig og de **ANDRE** i udskolingen fra 7.-9. klassetrin

Dig og de ANDRE

Materialet, initiativer og arbejdet inkluderer mindst 3 parter: børn, forældre og skole.

Det drejer sig om at skabe trivsel og engagement for børnene døgnet rundt.

Professionelle underviserer håndterer materialet enten som direkte undervisningsforløb eller som beredskabsviden, der vil blive brugt i konfliktsituationer. Men for at opnå den størst mulig effekt af materialet vil initiativerne række ud over undervisningssituationen – altså involvere dig som forældre.

Undervisningsmaterialet:

Materialet i Dig og de **ANDRE** er beregnet til udskolingsårene, men hænger meget sammen med de tidligere års Holdning og Handlingprogrammer.

Det viser sig, at mistrivsel, manglende engagement og konfliktsituationer stadig dukker op i skoleforløbet – også på mellemtrinnet. Børn spejler sig stadig i de voksne, der omgiver dem og bruger det, de har mest fordel af. Disse spejlinger starter næsten fra fødslen og ændres kun af ændret voksenadfærd eller påvirkning af nye voksne. Det er derfor vigtigt, at vi voksne er bevidste om dette forbillede og er velovervejede i vore handlinger.

Dig og de **ANDRE** – materialet kan anvendes i den professionelle verden, altså skoler og evt. klubmiljøer. Det vigtigste element i forhold til Holdning og Handling er, at læreren sikrer sig en positiv kommunikation med dig som forældre om dit barns og klassens situation og de handlemuligheder, der er.

Målet med forløbet og materialet

- Hjælpe børn med at udvikle en positiv og social adfærd
- Hjælpe børn med en personlig udvikling
- Støtte hjem og skole i det generelle forebyggende arbejde m.h.t. vold, mobning og mistrivsel
- Give læreren et konkret metodisk værktøj, når det drejer sig om udvikling af klasse miljøet, som led i det forebyggende arbejde

Oversigt over materialet:

Materialet kan frit kopieres.

Materialet er inddelt i 4 kapitler:

Kapitel 1: Håndtere vrede

Kapitel 2: Forstå konflikter

Kapitel 3: Løse konflikter

Kapitel 4: Rusmidler

Det er meningen, at lektionerne i disse 4 kapitler skal fordeles over de sidste 4 skoleår.

Til dig som forældre

Her er nogle udsagn, der kan støtte op om forløbet og have stor betydning for din forældrerolle

Mange af de udsagn, der har været nævnt i Holdning og Handlingsafsnittene i de tidligere år er stadig aktuelle, fordi der også i udskolingsalderen bl.a. er tale om barnets forhold til forældrene og omvendt.

Dit barn har stadig brug for:

1. *Følelsen af at være værdifuld, uanset hvordan han eller hun end er.*

Hvis dit barn oplever at blive værdsat, vil han eller hun vokse i troen på sig selv, og det er den bedste forudsætning for, at han eller hun er i stand til at træffe kvalificerede valg.

2. *Følelsen af at blive værdsat*

Du som forældre skal stille relevante og opnåelige krav til dit barn. Det er også vigtigt, at du som forældre husker at fortælle og rose dit barn, når han eller hun lykkes med noget.

3. *Følelsen af at du er til stede. At du lytter og giver dig tid til at tale med dit barn*

Det er ikke altid, at dit barn henvender sig til dig for at få et svar. Dit barn har måske bare brug for at fortælle noget. Som forældre skal du stadig undertiden træffe afgørelser for dit barn – for han eller hun er stadig et barn og skal stadig lære, og derfor skal barnet ikke tage alvorlige beslutninger og konsekvenserne af dem alene. Det er også vigtigt, at der er tid til at foretage sig noget sammen, og det er vigtigt, at dit barn får lov til at opleve noget, som han eller hun kan snakke om, og som udvikler dit barn. Dit barn vil i denne periode af sit liv begynde at omstille sig til en mere voksenalder – en selvstændighedsalder. Det er en svær periode og kræver, at du deltager.

4. *Følelsen af at have et ansvar.*

Det er vigtigt, at du som forældre giver dit barn ansvar, da dette vil være medvirkende til, at dit barn efterhånden under de rigtige omstændigheder selv vil tage ansvar. Det kræver, at du som forældre øver dit barn i at være ansvarlig, og at der er klare aftaler og spilleregler.

5. *At opøve sin koncentrationsevne.*

Det er en god ide at lære dit barn at være opmærksom på det, der er vigtigst i situationen lige nu. Giv kun én besked, eller meget få beskeder af gangen. Lad være med at ”spørge” barnet om at gøre noget, hvis det ikke er meningen, at der er en valgmulighed (hvad sker der, hvis barnet siger nej?). Det er bedre f.eks. at præcisere, at ”jeg vil gerne have, at du gør sådan”.

6. *At være en god kammerat.*

Det er vigtigt, at dit barn er til at regne med for kammeraterne. Det er også vigtigt, at dit barn kommunikerer tydeligt med kammeraterne og giver udtryk for sine holdninger og behov, og vurderer kammeraternes behov. Derudover er det også vigtigt, at vennerne kan lide at være sammen med dit barn, og at dit barn er noget for de andre.

7. *Dine kram og din berøring.*

Vis dit barn, at han eller hun er det kæreste eje, du har. ”Tag barnet i favnen” en gang imellem og fortæl, hvor dejlig han eller hun er, og hvor stor pris, du sætter på ham eller hende. Det er naturligt og nødvendigt at have fysisk kontakt med hinanden i familien uden dog at overskride grænser.

8. *Kræfter til at opleve både modgang og medgang.*

Det er vigtigt, at dit barn trænes i at have modgang uden at gå helt i stykker. I samværet med andre børn vil der komme modgang, og det er vigtigt, at dit barn lærer at takle dette rigtigt. Vær der, når dit barn har brug for trøst, men lad være med at ”overtage” problemerne. Tilsvarende skal det være dejligt at have medgang, men det er vigtigt, at der ikke bliver hoveret.

9. At du forstår at lytte.

At lytte er selvfølgelig at lægge ører til, men det er også at spørge ind til ting, der bliver sagt - altså at engagere sig. Lad dit barn fortælle og sæt tid af til at lytte. Er der brug for det, så spørg med henblik på, at dit barn selv finder svar.

10. At vide hvilke muligheder og konsekvenser tingene har.

Det er meget vigtigt, at du som forældre tager dig tid til at forklare dit barn om dine forventninger og også inddrager dit barns meninger og forventninger i aftaler. Når du udmelder grænser og rammer, vil der oftest være en dialog om muligheder og konsekvenser af dit barns handlinger. Det er vigtigt, at du ikke udsteder f.eks. trusler, som du ikke vil effektuere.

11. At lære at træffe valg.

Forklar dit barn, at han eller hun hele tiden træffer valg. Hvis dit barn ikke aktivt træffer et valg, vil andre træffe valg, som måske har indflydelse på, at han eller hun ikke har truffet et valg. Forklar dit barn, at hvis man vil noget bestemt, er man derfor også nødt til at foretage en handling.

*12. At du for det meste taler **MED** dit barn.*

Det er vigtigt, at du fører en tovejskommunikation med dit barn. Gevinsten ved tovejskommunikation er, at I opnår klarhed om indholdet af det, der siges.

*13. Tal undertiden også **TIL** dit barn, når noget ikke er til diskussion.*

Undertiden kan der være situationer, hvor tingene ikke er til diskussion, og så må dit barn forstå, at sådan er det, men uden at du som forældre hidser dig op.

14. At forældrene har en god kontakt med skolen.

Det bedste, du som forældre kan gøre, er at vise dit barn, at du har en positiv holdning overfor skolen, og at du interesserer dig for, hvad der foregår og støtter op om det

Emnerne i undervisningsmaterialet

Kapitel 1: Håndtere vrede

Nedenstående informerer dig som forældre om det ønskede mål vi, som lærere, har i forhold til at have fokus på håndtering af vrede i undervisningen. Derudover viser nedenstående også, hvilke forventninger vi som lærere har til dit barn.

1. Målet er, at eleverne og dermed inklusiv dit barn lærer at forstå værdien af en fredelig løsning på konflikter og øver sig i at håndtere vrede på en ikke voldelig måde.
2. Vi håber, at dit barn på baggrund af udviklingen i skolen og i hjemmet har tilegnet sig evner, der gør, at han eller hun kan kontrollere vreden og samtidig være konstruktiv i løsningsforslag.
3. Holdning og Handling materialet har valgt at bruge meget plads til konfliktløsning, da det ofte er i børnenes samvær, at uenighederne opstår, og vreden får gemytterne i kog.

Kapitel 2: Forstå konflikter

Nedenstående informerer dig som forældre om det ønskede mål vi, som lærere, har i forhold til at have fokus på forståelsen af konflikter i undervisningen. Derudover indeholder nedenstående også en forklaring af begrebet konflikt.

1. Målet er at få børnene og dermed også dit barn til dels at tyde og forstå indflydelsen fra negative rollemodeller, og at han eller hun får indsigt i, på hvilken måde fordomme hindrer os alle i at løse konflikter.
2. Konflikter opstår oftest, når forskellige menneskers forskellige meninger og holdninger ikke accepteres af den anden part. Hvis disse meninger og

holdninger går ud over andre, er man selvfølgelig nødt til at finde til enighed. Men hvis det bare er en meningsforskel uden reel betydning skal man kunne finde en fredelig løsning.

Kapitel 3: Løse konflikter

I det nedenstående kan du læse om målet med kapitel tre og hvad kapitlet er med til at lære dit barn. Derudover indeholder kapitel tre informationer vedrørende fokuset af undervisningsmaterialet; løse konflikter.

1. Målet er at lære eleverne og dermed også dit barn om konfliktløsning, forhandling og problemløsning i teori og praksis.
2. Hvis børnene og dermed inklusiv dit barn ser konflikter løst gennem ”den stærkes magt” kan det blive til en accept af, at sådan løser man problemer. Undervisningsmaterialet lægger op til, at børnene og dermed også dit barn lærer at snakke sig til rette med hinanden eller at finde en mægler, før en magtkamp begynder.

Kapitel 4: Rusmidler

I det nedenstående vil du få et indblik i, hvad dit barn vil lære i henhold til rusmidler. Derudover giver teksten nedenfor også information til dig som forældre om, hvilke rusmidler, der er tilgængelig for dit barn, og hvilke ting, du som forældre skal være opmærksom på for bedst muligt at kunne støtte dit barn og hjælpe ham eller hende med at håndtere brugen af rusmidler.

1. Målet med dette kapitel er at få eleverne og dermed også dit barn til at forholde sig til, hvad rusmidler er, og hvilken indflydelse de har på brugernes reaktioner, fysik og psyke.

2. Vi som lærere vil have en målrettet indsats i skolen på dette område, men også "Holdning og Handling" har emnet med i undervisningsmaterialet, men mest som arbejds materiale til holdningsbearbejdelse af børnene.
3. I forbindelse med alkohol og andre rusmidler er der ofte "flertalsmisforståelser". Dvs. at børnene laver billeder af "alle de andre må – hvorfor må jeg ikke", "de andre må have så meget med – hvorfor må jeg kun have så lidt med". Det viser sig oftest, at det ikke passer, hvis forældrene kontakter hinanden.
4. Rusmidler indtages oftest for at komme i en anden sindstilstand end den, man normalt ellers er i.
5. Hvad angår spiritus har mange en oplevelse af, at det smager godt i bestemte sammenhænge, og derfor indtager personer det, men det beror mere på, at personerne har vænnet sig til smagen og situationen, som måske medfører en hyggeligere situation. Alkohol er det første rusmiddel, som unge kommer i forbindelse med, og som giver en virkelighedsfortrængning.
6. Det vil være svært, ja næsten umuligt at forhindre unge i at indtage alkohol og senere andre rusmidler. Det bedste forsøg, du som forældre kan gøre, er at få dit barn til at forholde sig til de risici, der vil være ved at prøve denne anden virkelighed. Disse meningsudvekslinger skal ikke være skræmmekampagner eller ordrer, men skal være aftaler om måder, som man kommer igennem disse vanskelige år. Du som forældre skal have for øje, at du er en rollemodel også på dette område. Hvis du som forældre har en adfærd, der ligger langt fra den, du ønsker, at dit barn skal følge, vil det være svært at få ham eller hende til at forstå, at det er så farligt at gøre. Det er klart, at der er forskel på generationerne, men hvis du som forældre postulerer det gode ved afholdenhed og så selv lever det "søde" liv, vil muligheden for succes være lille.
7. Efter de første trængsler med alkohol kommer tiden med de andre rusmidler og her er det slet ikke lettere for dig som forældre at overskue situationen. Der er piller, man kan spise. Der er ting, man kan drikke. Der er flere ting, man kan

indtage ved rygning. Der er ting, man kan sniffe, og der er ting, man kan sprøjte ind.

Efterhånden er nogle af rusmidlerne blevet så billige, at de let kan konkurrere med alkohol. Det er her dit barn kan få det svært, og du som forældre kan få det svært. Derudover har skolen, myndighederne og andre det også svært på dette område. Det vigtige bliver her, at dit barn, støttet af omgivelserne, viser, at han eller hun kan navigere i alle disse fristelser uden at komme galt af sted.

8. Det svære i disse situationer er, at der er arvelig forskel på børnenes muligheder for at slippe godt igennem ungdommen, og det er vigtigt, at du også har forståelse for dette. Det er dermed uforudseeligt hvem, der blive afhængig af et rusmiddel, og hvem der kan frigøre sig igen. Her er det meget vigtigt, at du som forældre er opmærksom på dit barn og hans eller hendes adfærd. Det er vigtigt, at du kerer dig om familien og ikke om, hvad andre siger.
9. Der vil være hjælp at hente for dig i faglige forklaringer i skolen, i litteraturen og på nettet.

Alle disse emner vil på sigt blive bragt på banen i forbindelse med klasseundervisningen, som dit barn vil få.

Vi håber, at materialet vil være medvirkende til, at der bliver et frugtbart samarbejde, trivsel og engagement i klassen og derhjemme.

Lions Quest Danmark